

פרשת מטות – שבת קודש

(ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֹשֶׁה אִם תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם תַּחֲלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה:

(בא) וְעָבַר לָכֶם כָּל־חַלּוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הַיּוֹשֻׁעַ אֶת־אֲבִיבּוֹ מִפְּנֵיו:

(בב) וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחֵר תֵּשְׁבוּ וְהָיִיתֶם נָקִים מִיְּהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְאֶחָזָה לִפְנֵי יְהוָה:

(בג) וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה חֲטֹאתֶם לַיהוָה וְדַעוּ חֲטֹאתְכֶם אֲשֶׁר תַּמְצִא אֶתְכֶם:

(כד) בְּנוֹ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וְגִדְרֹת לְצִנְאֲכֶם וְהִיצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ:

(כה) וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גֹד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבַדְיָה יַעֲשֵׂוּ כַּאֲשֶׁר אָדָנִי מְצִוָּה:

ש"י וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גֹד: כָּלֶם כְּאִישׁ אֶחָד:

(כו) טַפְּנוּ נַשִּׁינוּ מִקְנֵנוּ וְכָל־בְּהֶמְתָּנוּ יִהְיוּ־שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד:

(כז) וְעֲבַדְיָה יַעֲבְרוּ כָל־חַלּוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אָדָנִי דִּבֶּר:

(כח) וַיֵּצֵאוּ לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוֹן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמִּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

ש"י וַיֵּצֵאוּ לָהֶם: כְּמוֹ עֲלִיהֶם וְעַל תְּנָאם מִנָּה אֶלְעָזָר וְיְהוֹשֻׁעַ. **שמות יד:** "ה' יִלָּחֶם לָכֶם":

(כט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱלֹהִים אִם יַעֲבְרוּ בְנֵי־גֹד וּבְנֵי־רְאוּבֵן אֶתְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חַלּוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וְנָתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לְאֶחָזָה:

(ל) וְאִם־לֹא יַעֲבְרוּ חֲלוּצִים אֶתְכֶם וְנֶאֱחָזוּ בְּתַכְכֶּם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

(לא) וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גֹד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־עֲבַדְיָה כֵּן נַעֲשֶׂה:

ש"י וְאֶתְנֹנוּ אֶחָזָה נַחֲלָתָנוּ: כְּלוּמַר, בְּיָדֵינוּ וּבְכַשְׁוֹתֵנוּ תִּהְיֶה אֶחָזָה נַחֲלָתָנוּ מֵעַבְרֵי הַזֶּה:

(לב) וַיִּתֵּן לָהֶם | מֹשֶׁה לְבְנֵי־גֹד וּלְבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי | שִׁבְט | מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף אֶת־מַמְלַכֶּת סִיחֵן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלַכֶּת עֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ בְּגִבְלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב:

(לד) וַיָּבִנוּ בְנֵי־גֹד אֶת־דִּיבֶן וְאֶת־עֶטְרֹת וְאֶת עֶרְעֶר:

(לה) וְאֶת־עֶטְרֹת שׁוּפָן וְאֶת־יַעֲזֹר וַיִּגְבְּהָה:

(לו) וְאֶת־בֵּית נִמְרָה וְאֶת־בֵּית הָרֶן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן:

ש"י עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן: זֶה סוּף הַפְּסוּק מוֹסֵב עַל תַּחֲלַת הָעֲנִיָּן: "וַיָּבִנוּ בְנֵי־גֹד אֶת־הָעָרִים הַלֵּלוּ לַהֲיוֹת עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן": **(לב)**

(לז) וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלָא וְאֶת קִרְיָתִים:

(לח) וְאֶת־נָבֹו וְאֶת־בַּעַל מְעֹן מוֹסֵבֶת שֵׁם וְאֶת־שִׁבְמָה וַיִּקְרְאוּ בִשְׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ:

ש"י וְאֶת־נָבֹו וְאֶת־בַּעַל מְעֹן מוֹסֵבֶת שֵׁם: נָבֹו וּבַעַל מְעֹן שְׁמוֹת עֲבוּדַת אֱלִילִים הֵם, וְהָיוּ הָאֱמֹרִיִּים קוֹרִים עָרֵיהֶם עַל שֵׁם עֲבוּדַת אֱלִילִים שִׁלָּהֶם, וּבְנֵי רְאוּבֵן הִסְבּוּ אֶת שְׁמֵם לְשְׁמוֹת אֲחֵרִים, וְזֶהוּ "מוֹסֵבֶת שֵׁם" נָבֹו וּבַעַל מְעֹן מוֹסֵבֶת לְשֵׁם אֲחֵר: וְאֶת־שִׁבְמָה: בָּנוּ שִׁבְמָה וְהָיָה שִׁבְכֶם הָאֱמֹרִי לְמַעְלָה:

(לט) וַיִּלְכּוּ בְנֵי מַכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדָהּ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־בָּהּ:

(מ) וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמַכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ:

(מא) וַיֹּאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה הַלֵּךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חֻתֵּיהֶם וַיִּקְרָא אֶתְהֵן חֻת יֹאִיר:

ש"י חֻתֵּיהֶם: כְּפָרְנִיהוּן. וַיִּקְרָא אֶתְהֵן חֻת יֹאִיר: לִפִּי שְׁלֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים קִרְאָם בְּשֵׁמוֹ לְזַכְרוֹן:

(מב) וַנִּבְחַ הַלֵּךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קִנְתָּ וְאֶת־בְּנֵיהָ וַיִּקְרָא לָהּ גִּבְחַ בְּשֵׁמוֹ:

ש"י וַיִּקְרָא לָהּ גִּבְחַ: לָּהּ אֵינוֹ מִפִּיק ה"א וְרֵאִיתִי בִּיסוּדוֹ שֶׁל רַבִּי מֹשֶׁה הִדְרִשָּׁן, לִפִּי שְׁלֹא נִתְקַּים לָּהּ שֵׁם זֶה, לִפְיֶכֶּה הוּא רָפָה, שֶׁמִּשְׁמַע מִדְּרָשׁוֹ כְּמוֹ לֹא. וְתַמְהַנִּי מַה יִּדְרֹשׁ בְּשִׁתִּי תַּבוֹת הַדּוּמּוֹת לָּהּ (רַת ב): "וַיֹּאמֶר לָּהּ בַּעַז" (זְכַרְיָה ה) "לְבָנוֹת־לָּהּ בֵּית": חֲסֻלַּת פְּרֻשַׁת מִטּוֹת.

כ וַאֲמַר לַהוֹן מֹשֶׁה, אִם תַּעֲבֹדוּן יֵת פִּתְגָמָא דִּין: אִם תִּזְדַּרְזוּן קָדָם עֲמָא דִּין, לְקָרְבָא.

כא וַיַּעֲבֹר לָכוֹן כָּל דְּמִזְרֵי יֵת יִרְדְּנָא, קָדָם עֲמָא דִּין, עַד דִּיתַרְיָה יֵת בַּעֲלֵי דְכַבּוּהִי, מִן קְדָמוּהִי.

כב וְתַתְּכַבִּישׁ אֶרְעָא קָדָם עֲמָא דִּין, וּבִתְרִין תַּתּוּבּוֹן וְתַהוֹן זַכָּאִין קָדָם יי, וּמִיִּשְׂרָאֵל; וְתַהִי אֶרְעָא הָדָא לָכוֹן, לְאַחֲסָנָא קָדָם יי.

כג וְאִם לֹא תַעֲבֹדוּן פִּין, הָא חֲבַתְנוֹן קָדָם יי; וְדַעוּ, חוֹבַתְכוֹן, דְּתַשְׁכַּח, יִתְכוּן.

כד בָּנוּ לָכוֹן קְרוּיִן לְטַפְּלָכוֹן, וְחֲטָרִין לְעִנְכּוֹן; וְדִלְפוּק מִפְּמַכּוֹן, תַּעֲבֹדוּן.

כה וַאֲמַר בְּנֵי גֹד וּבְנֵי רְאוּבֵן, לְמֹשֶׁה לְמִימַר: עֲבַדְךָ יַעֲבֹדוּן, כְּמָא דְרַבּוּנִי מִפְּקִיד.

כו טַפְּלָנָא נִשְׁנָא, גִּיתְנָא וְכָל בַּעֲיָרָנָא יַהוֹן תַּמָּן, בְּקָרוּי גִלְעָד.

כז וְעֲבַדְךָ יַעֲבֹרּוּן כָּל מִזְרֵי חִילָא, קָדָם עֲמָא דִּין לְקָרְבָא: כְּמָא דְרַבּוּנִי, מִמְּלִיל.

כח וּפְקִיד לַהוֹן, מֹשֶׁה, יֵת אֶלְעָזָר כְּהֵנָא, וְיֵת יְהוֹשֻׁעַ בֶּר נּוֹן; וְיֵת רִישֵׁי אֲבֹהֵת שְׁבֻטֵּיא, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

כט וַאֲמַר מֹשֶׁה לַהוֹן, אִם יַעֲבֹרּוּן בְּנֵי גֹד וּבְנֵי רְאוּבֵן עִמָּכּוֹן יֵת יִרְדְּנָא כָּל דְּמִזְרֵי לְקָרְבָא קָדָם עֲמָא דִּין, וְתַתְּכַבִּישׁ אֶרְעָא, קְדָמִיכוֹן וְתַתְּנוּן לַהוֹן יֵת אֶרַע גִּלְעָד, לְאַחֲסָנָא.

ל וְאִם לֹא יַעֲבֹרּוּן מִזְרִיזִין, עִמָּכּוֹן וַיַּחֲסִנוּן בִּינִיכוֹן, בְּאֶרְעָא דְכְּנָעַן.

לא וְאֶתִּיבּוּ בְּנֵי גֹד וּבְנֵי רְאוּבֵן, לְמִימַר: יֵת דְּמִלִּיל יי לְעַבְדְּךָ, כִּין נַעֲבִיד.

לב נַחֲנָא נַעֲבֹר מִזְרִיזִין קָדָם עֲמָא דִּין, לְאַרְעָא דְכְּנָעַן; וְעִמָּנָא אֶחָדָת אַחֲסָנְתָנָא, מַעֲבָרָא לִירְדְּנָא.

לג וַיַּחֲב לַהוֹן מֹשֶׁה לְבְנֵי גֹד וּלְבְנֵי רְאוּבֵן וּלְפִלְגּוֹת שְׁבֻטָא דְּמְנַשֶּׁה בֶּר יוֹסֵף, יֵת מַלְכוּתִיהָ דְּסִיחוֹן מַלְכָא אֱמֹרִיָּה, וְיֵת מַלְכוּתִיהָ, דְּעֹוג מַלְכָא דְּמַתָּנָן: אֶרְעָא, לְקְרוּהָא בְּתַחוּמִין קְרוּי אֶרְעָא, סַחֲוֹר סַחֲוֹר.

לד וּבְנוּ בְנֵי גֹד, יֵת דִּיבּוֹן וְיֵת עֶטְרוֹת, וְיֵת, עֶרְעֶר.

לה וְיֵת עֶטְרוֹת שׁוּפָן וְיֵת יַעֲזֹר, וְרַמְתָּא.

לו וְיֵת בֵּית נִמְרָה, וְיֵת בֵּית הָרֶן: קְרוּיִן פְּרִיכָן, וְחֲטָרִין דַּעַן.

לז וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ, יֵת חֶשְׁבּוֹן וְיֵת אֶלְעָלָא, וְיֵת, קִרְיָתִים.

לח וְיֵת נָבֹו וְיֵת בַּעַל מְעֹן, מִקְפָּן שְׁמָהּ וְיֵת שְׁבְמָה; וְקָרוּ בְּשְׁמָהּ, יֵת שְׁמָהּת קְרוּיָא דְּכַנּוּ.

לט וַאֲזָלוּ בְנֵי מַכִּיר בֶּר מְנַשֶּׁה, לְגִלְעָד וּכְבָּשׁוּהָא; וְתַרְיָה, יֵת אֱמֹרִיָּה דְּבַהּ.

מ וַיַּחֲב מֹשֶׁה יֵת גִּלְעָד, לְמַכִּיר בֶּר מְנַשֶּׁה; וַיִּתֵּיב, בָּהּ.

מא וַיֹּאִיר בֶּר מְנַשֶּׁה אֲזָל, וּכְבָּשׁ יֵת כְּפָרְנִיהוּן; וַקְרָא יִתְהוֹן, כְּפָרְנִי יֹאִיר.

מב וַנִּבְחַ אֲזָל, וּכְבָּשׁ יֵת קִנְתָּ וְיֵת כְּפָרְנִיהָ; וַקְרָא לָּהּ גִּבְחַ, בְּשְׁמִיהָ.